

Verslag Community of Practice Voedselraden 29 november 2022

Aanwezig:

FoodCouncil-MRA (Amsterdam): Arnold van der Valk

Voedselraad Ede: Hilda Weges, HermanPieter Prangma, Anja Kroodma

Voedselraad Den Haag: Liane Lankreijer

FoodFuture Haarlem: Rogier Tan

Dordrecht: Conny Taheij, Robert Klaassen

Utrecht i.o.: Emina Zorlak, Anneke Boersma

We kwamen bij elkaar op StadsOase de Spinozahof in Den Haag – één van de paradepaardjes van Voedselinitiatieven Den Haag. Als Groen Buurthuis brengt de Spinozahof buurtgenoten bij elkaar: tijdens het moestuinieren, de gezamenlijke diners, de wekelijkse markt van Lekkernassûh en de vele vele andere activiteiten die bewoners hier organiseren. Iedereen voelde zich al gauw thuis op deze fijne plek en droomde ervan om óók zo'n plek te hebben in de eigen stad.

Welkom en doel

Liane lichtte toe dat het idee voor een Community of Practice is ontstaan op Initiatief van Stadslandbouw NL en tijdens de Voedsel Anders Conferentie. Arnold van der Valk - Food Council MRA, Hilda Weges - Voedselraad Ede en Liane Lankreijer - Voedselraad Den Haag hebben deze eerste bijeenkomst gezamenlijk voorbereid.

Doel van de bijeenkomst was kennis maken, beginnen met uitwisselen, van elkaar leren en een agenda opstellen voor (thema)bijeenkomsten in 2023.

In de Kennismaking vertelde iedere deelnemers iets over zichzelf, hoe de Voedselraad in hun stad ontstaan is (of nog in opbouw) en wat de vragen zijn die daar op dit moment spelen.

Een greep uit de gedachten:

- We willen elkaars verhalen horen en vertellen – zodat we weten wat ons drijft – dat motiveert ook weer voor je eigen stad. Ook zou het handig zijn om documenten te delen van Voedselraden die al een stapje verder zijn:
Bij deze:
Ede - <https://eetbaarede.nl/voedselraad/> en <https://eetbaarede.nl/wp-content/uploads/2020/02/2002-02-14-Voedselraad-website.pdf> . Ede heeft daarnaast enkele inhoudelijke adviezen uitgebracht die op de website te vinden zijn.
Amsterdam - <https://www.foodcouncilmra.nl/>
Den Haag - <https://ons-eten.nl/project/8670/voedselraad-den-haag>
- Zie ook:
- [https://access.onlinelibrary.wiley.com/doi/toc/10.1002/\(ISSN\)2575-1220.Planning-Food-System-Transitions](https://access.onlinelibrary.wiley.com/doi/toc/10.1002/(ISSN)2575-1220.Planning-Food-System-Transitions)
- https://www.researchgate.net/publication/362674467_Spelenderwijs_in_gesprek_over_voedselbeleid
- We willen met elkaar delen vanuit persoonlijke ervaringen in relatie tot de vraagstukken die spelen in de gemeenschap. Dus niet praten ‘over’ maar praten vanuit je eigen positie en op die manier de groep verrijken. Inspiratiebron voor deze manier van kennis delen zijn de economy transformers.
- Veel vragen gingen over de **relatie met de gemeente**: Hoe pak je dat aan? – hoe verhoudt je je dan tot de overheid – hou je je met een gemeentelijke voedselstrategie bezig of niet?
Als je teveel samen met gemeente optrekt dan loop je het risico ‘besmet’ te raken: de gemeentelijke plannen vallen dan teveel tegen bij je achterban, waardoor je je basis verliest. Amsterdam heeft hier helaas slechte ervaringen mee. De gemeente moet vooral ondersteunen en faciliteren, regels weghalen die belemmerend werken voor voedseldemocratie. Tip van Arnold is om een Voedselmanifest te publiceren ipv mee te denken over de voedselstrategie van de gemeente. De gemeente neemt anders je woorden en je organisatie over en dan bloedt het dood. Haarlem herkent hoe belangrijk het is om **onafhankelijk te blijven** – Soms krijgen ze als FoodFuture Haarlem ook terug ‘jullie zijn toch van de gemeente?’ Dat is niet hun rol: zij zijn er om te verbinden en om aan te jagen.
- Utrecht vraagt zich af hoe de anderen de diverse afdelingen van de **gemeente betrekken** – hoe kom je met de gemeente in gesprek? Hoe creëer je een netwerk in de stad? Wat is de 1^e stap? De eerste stap is om geworteld te zijn: contact met de initiatieven in je eigen stad, van daaruit groeit je meerwaarde als netwerk.
- Meerdere steden worstelen met **representativiteit en inclusief voedselbeleid**: hoe doe je dat? En hoe zorg je überhaupt voor een goede organisatie van je Voedselraad zodat het geheel overeind blijft, de boel bij elkaar blijft en niet op enkele mensen rust?
- De groep wil ook inhoudelijk uitwisselen: gemeenschappelijke thema’s zoals armoede en voedsel komen naar voren nu de voedselcrisis pregnanter wordt. Betaalbaarheid en toegankelijkheid van voedsel.
- De CityDeal waar meerdere steden bestuurlijk bij zijn aangesloten is een interessante kapstok, misschien dat we ooit als gezamenlijke Voedselraden een werkbezoek voor wethouders kunnen organiseren?

Conclusies en vervolg

Idee van een VR is vooral de grote vraagstukken aanpakken – armoede – oudere mensen – gezonde voeding voor jongeren. De bevolking invloed geven op hun voedselomgeving (voedselsoevereiniteit).

We willen elkaar gebruiken om sterker te zijn, niet alles zelf uitzoeken. We besluiten om samen verder te gaan.

Om verder uit te proberen hoe we als CoP kunnen samenwerken en wat bevalt organiseren we in de eerste helft van 2023 twee bijeenkomsten:

Amsterdam neemt het initiatief voor een bijeenkomst om uit te wisselen over de organisatorische kant van een Voedselraad. Genoemde deel-onderwerpen hiervoor zijn: Hoe zorg je voor representativiteit en hoe organiseer je jezelf? Legitimiteit. Inclusie. Bottom Up – Top down. Effectiviteit (output) van de Voedselraad. Hoe zorg je voor betrekken/draagvlak van bewoners? Hoe organiseer je een voedselraad, welke leden, welke thema's, ga je voor praten of voor praktisch. Wat is je doel en opbrengst. Hoe organiseer je het financieel? Hoe kan je je goed organiseren zodat je je stem kan laten horen?

Ede neemt het initiatief voor een bijeenkomst over een inhoudelijk thema: Hoe ga je met jouw VR om met armoede? Welke rol kan je hierin spelen? Hoe maken we een inclusief voedselsysteem? En hoe zit het met armoede, gezondheid en voedsel?

-

Bijlage: enquête

Vooraf is een korte enquête gehouden met deze uitkomsten:

Welke thema's moeten zeker in de CoP aan de orde komen?

Waarop richten VR zich?/ wat is je voedselstrategie?

- kwaliteit eten of maar wat groen doen om het groen doen
- Wat zijn factoren die bijdragen aan de voedseltransitie en welke niet? Samenwerken, met wie en hoe?

Contact met gemeente:

- Betrekken diverse afdelingen gemeentes, inclusief voedselbeleid: hoe doe je dat?
- hoe leg je contact binnen de gemeente

Hoe zorg je voor representativiteit en hoe organiseer je jezelf?

- Legitimiteit. Inclusie. Bottom Up - Top down.
- Effectiviteit (output) Voedselraad, betrekken/ draagvlak bewoners
- Hoe organiseer je een voedselraad, welke leden, welke thema's, praten of praktisch, doel en opbrengst, ervaringen met starten, hoe zoek je partners,

Welke activiteiten vind je belangrijk om gezamenlijk op te pakken?

- Uitwisselen best en worst practices, kennis delen, soort intervisiegroepjes maken
- Tips en tricks. Criteria. Valkuilen. Mandaat. Uitwisselen van kennis, ervaring
- Inspiratie, kennisuitwisseling, formuleren uitgangspunten/ leidraad
- Een aanpak om de gemeente te activeren
- Het samen maken van een concreet plan van aanpak waarmee je in jouw gemeente aan de slag kunt.
- nog ontdekken
- kennisplatform maken, delen ervaren, plek om vragen te stellen ("wie heeft hier ervaring mee en wil dat delen"), communicatie naar overheden toe om het idee voedselraad op de kaart te zetten.